

УДК: 346.1

DOI: <https://doi.org/10.32366/2523-4269-2019-68-3-58-64>

Кадала Віталій Віталійович,

кандидат юридичних наук
(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Пир)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6868-9487>

Волобуєва Олена Олексіївна,

кандидат юридичних наук, доцент
(Донецький юридичний інститут МВС України,
м. Кривий Пир)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8601-4344>

ДО ПОРЯДКУ ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТИВАННЯ

Статтю присвячено дослідженню питання стосовно порядку припинення діяльності інститутів спільного інвестування (далі — ІСІ). З'ясовано, що припинення діяльності має певні відмінності від загального порядку, установленого для суб'єктів господарювання. Такі особливості обумовлені тим, що, по-перше, ІСІ не є суб'єктом господарювання, а по-друге, припинення його діяльності може відбутись і в разі припинення діяльності компанії для управління активами (далі — КУА), яка здійснює управління вказаним інститутом, на певних підставах. З огляду на це, підстави припинення діяльності ІСІ можна поділити на такі групи: 1) ті, що витікають із діяльності самого ІСІ; 2) ті, що не залежать від його діяльності.

Ключові слова: діяльність; припинення; інститут спільного інвестування; компанія з управління активами; ліцензіат.

Постановка проблеми. Будь-яка діяльність у сфері господарювання для суб'єкта, що її здійснює, не позбавлена такого елемента як її припинення на тих чи інших підставах, а саме: завершення строку, на який створювався суб'єкт господарювання, або досягнення мети, задля якої він створювався; за рішенням власників або суду; у разі банкрутства; дії сил непереборного характеру (військові дії, анексія, тимчасова окупація); анулювання ліцензії КУА тощо. При цьому припинення діяльності таким суб'єктом не завжди відбувається належним чином, тому ці питання неодноразово ставали предметом наукового та практичного інтересу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що питанням припинення діяльності ІСІ у вітчизняній науці приділялося достатньо уваги. Серед проведених досліджень слід виділити роботи Ю. М. Жорнокуя, О. М. Вінник, О. П. Суц, В. М. Тісунової, А. В. Бондарчук, І. В. Тетарчука, Т. Є. Дяків, Г. В. Смолина та ін. [1–7]. Проте з урахуванням змін, що відбуваються в чинному законодавстві та судових правових позиціях, їхні праці потребують додаткового переосмислення та якісно нового обґрунтування підходів до питань припинення діяльності ІСІ.

Мета цієї статті полягає в дослідженні порядку припинення діяльності ІСІ.

Виклад основного матеріалу. Питання припинення ІСІ врегульовано відповідними положеннями Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі — НКЦПФР). При цьому окремі питання припинення діяльності ІСІ визначені у відповідних Ліцензійних умовах провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) — діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з

управління активами). Також до нормативної бази, що врегульовує питання припинення ІСІ слід зарахувати Закон України «Про ІСІ». Відповідне законодавство, що регулює процедуру припинення суб'єктів господарювання, тобто Цивільний та Господарський кодекси України, Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», може бути застосоване лише на загальних підставах, оскільки специфіка функціонування ІСІ потребує врегулювання вказаного питання спеціальним законодавством.

Разом з тим загальна процедура припинення діяльності суб'єкта господарювання є дещо схожою на припинення ІСІ. На думку О. Б. Андрєєва, припинення діяльності суб'єкта господарювання може відбуватися двома шляхами: шляхом реорганізації та шляхом його ліквідації [8, с. 112].

О. М. Винник зазначає, що основні засади, закріплені в Господарському кодексі України, передбачають: форми припинення діяльності (реорганізація шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення чи ліквідація); підстави для припинення діяльності, відповідно до яких розрізняють: а) добровільне припинення — ліквідацію чи реорганізацію (за рішенням власника чи уповноваженого ним органу або вищого органу управління суб'єкта господарювання, яким, зазвичай, є загальні збори учасників (акціонерів, членів кооперативу), у зв'язку із закінченням строку, на який створювався суб'єкт господарювання, чи в разі досягнення мети, заради якої його було створено); б) примусове припинення (за рішенням антимонопольних органів чи суду в передбачених законом випадках, зокрема в разі визнання суб'єкта господарювання в установленому порядку банкрутом, крім випадків, передбачених законом; у разі скасування його державної реєстрації в передбачених законом випадках) [9, с. 234].

Зважаючи на наведене вище, наголошуємо на тому, що корпоративний інвестиційний фонд (далі — КІФ) і пайовий інвестиційний фонд (далі — ПІФ), тобто ІСІ, мають дещо різні процедури припинення діяльності. Ці процедури відображені в положеннях НКЦПФР та Ліцензійних умовах провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) — діяльності з управління активами інституційних інвесторів, діяльності з управління активами. Такі відмінності обумовлені тими обставинами, що, по-перше, ІСІ не є суб'єктом господарювання, а по-друге, припинення його діяльності може відбутись і в разі припинення діяльності КУА, яка здійснює управління вказаним інститутом, на певних підставах.

Слід погодитися з О. В. Васильєвим, який серед основних відмінностей припинення діяльності КІФ виокремлює припинення діяльності виключно шляхом ліквідації без застосування реорганізаційних процедур (тобто злиття, поділ, виділення, приєднання, перетворення) [10]. До цього слід додати, що припинення діяльності ПІФ також відбувається лише шляхом ліквідації.

Статтею 39 Закону «Про ІСІ» (далі — Закон) передбачено, що добровільна ліквідація КІФ здійснюється за рішенням загальних зборів учасників корпоративного фонду в порядку, передбаченому Законом. Частина підстав, указаних у зазначеній статті, стосується особливостей діяльності самого фонду, а інша впливає з діяльності пов'язаних із ним осіб — КУА, зберігача тощо. У ст. 46 Закону України «Про ІСІ» визначаються підстави для ліквідації ПІФ.

Системний аналіз наведених положень показав, що підстави ліквідації ІСІ співпадають із тією різницею, що пайовому фонду надається строк у шість місяців на його збільшення до мінімального обсягу активів. Це обумовлено насамперед відмінностями та особливостями функціонування КІФ та ПІФ.

Крім того, згідно із зазначеним Законом, підстави для припинення діяльності можна поділити на такі дві групи: 1) ті, що витікають із діяльності самого ІСІ; 2) ті, що не залежать від його діяльності. Як було зазначено раніше, залежно від цих підстав виникають різні правові наслідки для учасників ІСІ [11, с.99]. Такі наслідки можуть мати негативний характер та полягати в неможливості учасників ІСІ в подальшому захистити належним чином свої права.

Для прикладу варто навести Постанову Вищого господарського суду України у справі № 910/3046/16 від 10 квітня 2017 року. Суб'єкт господарювання звернувся за захистом своїх прав як інвестора щодо викупу інвестиційних сертифікатів. Проте він не зміг це зробити, оскільки колегія суддів не прийняла до уваги посилання скаржника на недоведеність обставин відсутності в нього права власності на спірні інвестиційні сертифікати станом на 16.09.2015 через їхнє обмеження в обігу (заблокування) з моменту припинення депозитарної діяльності АБ «Банк регіонального розвитку». При цьому скаржник у поданій касаційній скарзі визнав відсутність у відповідача-2 за первісним позовом інформації щодо власників 7959 інвестиційних сертифікатів Фонду, які станом на 16.09.2015 були заблоковані на депозитарному рахунку АБ «Банк регіонального розвитку», а висновки суду не можуть ґрунтуватися на припущеннях про те, що серед цих власників могло не бути й скаржника, оскільки це суперечить вимогам ст.ст. 32, 33, 43 ГПК України [12]. Згідно із вказаним судовим актом, форс-мажорні обставини з боку депозитарію, а саме його банкрутство, призвели до того, що інвестор не зміг захистити свої інвестиційні права та втратив грошові кошти.

Крім того, інвестору перед вкладенням коштів в ІСІ слід зважати на те, до якого виду фондів буде здійснюватись інвестування. Погоджуючись із Ю. М. Жорнокуєм, наголосимо, що ІСІ можуть бути строковими або безстроковими. Строковий ІСІ створюється на певний строк, зазначений у проспекті емісії цінних паперів цього ІСІ, після закінчення якого ІСІ припиняє свою діяльність. Безстроковий ІСІ створюється на невизначений строк. ІСІ закритого типу може бути лише строковим. Фізичні особи не можуть бути учасниками венчурних КІФ та ППФ, а також недиверсифікованих ППФ [13, с. 214].

Положення про припинення діяльності ППФ визначає, по-перше, процедуру його ліквідації та розрахунків з учасниками під час ліквідації, по-друге, послідовність дій та організаційних заходів, які необхідно здійснити для підготовки та проведення ліквідації Фонду, по-третє, порядок скасування реєстрації випуску (випусків) інвестиційних сертифікатів Фонду, проспекту (проспектів) емісії інвестиційних сертифікатів Фонду та анулювання свідоцтва (свідоцтв) про реєстрацію випуску (випусків) інвестиційних сертифікатів Фонду в разі припинення діяльності Фонду або визнання НКЦПФР випуску інвестиційних сертифікатів Фонду таким, що не відбувся, по-четверте, порядок виключення відомостей про Фонд з Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування (далі — Реєстр).

Отже, процедура ліквідації ППФ та здійснюваної при цьому сукупності дій чітко відображена в пункті 1 розділу 1 Положення, а послідовність їхнього здійснення залежить від підстав припинення діяльності ППФ.

Проведення засідання уповноваженого органу КУА стосовно прийняття рішення про ліквідацію Фонду є обов'язковою дією, яка впливає із приписів Закону України «Про ІСІ» та Положення. У Положенні окремо обумовлюється, що ліквідація строкового Фонду до закінчення строку, встановленого його регламентом, є можливою за умови згоди всіх його учасників. Рішення про ліквідацію Фонду оформлюється протоколом або іншим документом уповноваженого органу КУА.

На нашу думку, найбільш важливим пунктом у діяльності ліквідаційної комісії є забезпечення розрахунків з учасниками Фонду, оскільки саме ці дії спрямовані на захист інтересів інвесторів ІСІ. Порядок про розрахунки затверджується ліквідаційною комісією відповідно до Положення про ліквідаційну комісію, підписується членами ліквідаційної комісії та засвідчується печаткою КУА.

Повідомлення про розрахунки повинне містити інформацію про можливість (неможливість) здійснення конвертації інвестиційних сертифікатів Фонду в цінні папери іншого ІСІ відповідно до вимог Положення про порядок конвертації цінних паперів інституту спільного інвестування, затвердженого рішенням Комісії від 01 жовтня 2013 року № 2073, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 жовтня 2013 року за № 1796/24328.

Відповідно до цього Положення, конвертація цінних паперів ІСІ здійснюється за ініціативою власника цінних паперів, що вилучаються з обігу внаслідок конвертації, на пі-

дставі поданої ним заяви на конвертацію. Прийняття заяв на конвертацію цінних паперів ІСІ проводиться КУА, яка здійснює управління активами відповідних ІСІ, або торговцем цінними паперами, який є агентом із розміщення та викупу цінних паперів відповідних інститутів спільного інвестування. При цьому така конвертація здійснюється в цінні папери іншого ІСІ, активи яких перебувають в управлінні однієї КУА.

До появи нової редакції Закону України «Про ІСІ» можливість такої конвертації не була передбачена чинним законодавством. Отже, вважаємо таку норму прогресивною, з огляду на те, що конвертація не призводить до появи фінансового результату на боці інвестора й необхідності у зв'язку із цим у подальшому сплачувати податки від такої фінансової операції.

Однак переконані, що процедуру можливості конвертації сертифікатів ІСІ варто розширити за межі однієї КУА. З одного боку, це дозволить інвестору застосовувати більше широке коло податкової оптимізації та планування своїх фінансових витрат, а з іншого — це дозволить КУА розвивати взаємодію з іншими учасниками ринку, застосовувати елементи диверсифікації власних ризиків за допомогою взаємного володіння активами та ін.

Стосовно припинення діяльності ІСІ внаслідок позбавлення ліцензії з певних причин вважаємо зазначити таке. Проведення професійної діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами) після закінчення строку дії ліцензії (за наявності відповідного строку в ліцензії), прийняття рішення про анулювання ліцензії, що набрало чинності в установленому законодавством порядку (крім випадку анулювання ліцензії у зв'язку із припиненням ліцензіата шляхом реорганізації в результаті перетворення або виконання передбачених законодавством дій щодо припинення зазначеного виду професійної діяльності), не допускається.

У разі припинення ліцензіата шляхом реорганізації в результаті перетворення, якщо ліцензіат має намір провадити зазначені в ліцензії види діяльності, він протягом тридцяти календарних днів із дати реєстрації нових установчих документів повинен подати до Комісії заяву про анулювання ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку — діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами) у зв'язку із припиненням ліцензіата шляхом реорганізації в результаті перетворення та заяву про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку — діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами) і документи, що додаються до неї, для отримання нової ліцензії відповідно до вимог цих Ліцензійних умов (далі — Умови). Отже, необхідно констатувати, що на відміну від ІСІ для ліцензіата передбачене припинення діяльності шляхом реорганізації.

Припинення діяльності ліцензіата може відбуватися і за рішенням суду. У випадку прийняття рішення ліцензіатом про припинення власної діяльності є потреба в отриманні висновку відповідної саморегулювальної організації та/або об'єднанні професійних учасників ринку цінних паперів щодо можливості (неможливості) припинення заявником професійної діяльності на фондовому ринку — діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами), за винятком випадків припинення зазначеної діяльності за рішенням суду.

Крім припинення дії ліцензії ліцензіата, в Умовах існує таке поняття, як зупинення дії ліцензії. Під час зупинення дії ліцензії ліцензіат не припиняє діяльності щодо обслуговування ІСІ та недержавних пенсійних фондів, активами яких він управляє.

Підсумовуючи, зазначимо, що припинення діяльності ІСІ внаслідок будь-яких обставин, що виникають на стороні ліцензіата, відбувається не у всіх випадках: так, реорганізація ліцензіата не призводить до обов'язкового припинення діяльності ІСІ; зупинення дії ліцензії ліцензіата не припиняє діяльності щодо обслуговування ІСІ, активами яких він управляє. У всіх інших випадках припинення діяльності ліцензіата з будь-яких обставин тягне за собою припинення діяльності ІСІ.

Висновки. Отже, припинення діяльності ІСІ має певні відмінності від загального порядку, встановленого для суб'єктів господарювання. Такі особливості обумовлені тим, що, по-перше, ІСІ не є суб'єктом господарювання, а по-друге, припинення його діяльності може відбутись і в разі припинення діяльності КУА, яка здійснює управління вказаним інститутом, із певних причин. З огляду на це, підставами припинення діяльності ІСІ можна вважати такі, як: 1) ті, що витікають із діяльності самого ІСІ; 2) ті, що не залежать від його діяльності.

Урегулювання питань припинення діяльності ІСІ здійснюється за допомогою спеціального законодавства, яке, зі свого боку, потребує певного корегування. Наприклад, є потреба в розширенні можливості конвертації сертифікатів ІСІ за межі однієї КУА, у зв'язку із чим важливим убачаємо внесення змін до:

– п. 11 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про ІСІ» та викладення в наступній редакції: «Конвертація цінних паперів інституту спільного інвестування — вилучення з обігу цінних паперів одного інституту спільного інвестування та обмін таких цінних паперів за ініціативою їхнього власника на цінні папери іншого інституту спільного інвестування»;

– ч. 1 ст. 60 Закону України «Про ІСІ» та викладення в наступній редакції: «Цінні папери одного інституту спільного інвестування за заявою їхнього власника можуть бути конвертовані в цінні папери іншого інституту спільного інвестування».

Припинення діяльності ІСІ внаслідок будь-яких обставин, що виникають на стороні ліцензіата, відбувається не у всіх випадках: так, реорганізація ліцензіата не призводить до обов'язкового припинення діяльності ІСІ; зупинення дії ліцензії ліцензіата не припиняє діяльності стосовно обслуговування ІСІ, активами яких він управляє. У всіх інших випадках припинення діяльності ліцензіата за будь-яких обставин призводить до припинення діяльності ІСІ.

Список використаних джерел

1. Жорнокуй Ю. М. Проблеми діяльності компанії з управління активами інститутів спільного інвестування. *Право і безпека*. 2005. № 6. С. 128–131.
2. Вінник О. М. Інвестиційне право : навч. посіб. Київ : Атіка, 2001. 264 с.
3. Суц О. П. Особливості діяльності компанії з управління активами інститутів спільного інвестування. *Форум права*. 2012. № 4. С. 892–898. URL: <http://aFchive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-4/12copici.pdf> (дата звернення: 09.09.2019).
4. Тісунова В. М., Бондарчук А. В. Господарське право : навчальний посібник / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дидоренка. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дидоренка, 2009. 584 с.
5. Тетарчук І. В., Дяків Т. Є. Біржове право України : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 244 с.
6. Тетарчук І. В., Дяків Т. Є. Господарське право України : навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 208 с.
7. Смолин Г. В. Господарське право України. Загальна частина : навчальний посібник. 3-є вид., переробл. та доп. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 552 с.
8. Господарське право України : підручник : у 2 ч. О. Б. Андреева та ін. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2014. 310 с.
9. Вінник О. М. Господарське право: Курс лекцій. Київ : Атіка, 2004. 624 с.
10. Васильєв О. В. Особливості діяльності корпоративного інвестиційного фонду та публічного акціонерного товариства: порівняння і аналіз. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/16514/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%D0%9A%D0%98%D0%A4.pdf> (дата звернення: 02.09.2019).
11. Кадала В. В. Отдельные вопросы прекращения деятельности институтов совместного инвестирования. С. 98–100: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю факультету економіки та менеджменту ДонНТУ. Т. 2. *Проблеми розвитку фінансів та фінансової науки* (13–14 травня 2019 р., м. Покровськ). Уклад. В. М. Антоненко. Покровськ : ДонНТУ, 2019. 305 с.
12. Постанова Вищого господарського суду України у справі № 910/3046/16 від 10 квітня 2017 року. Реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/65939871> (дата звернення: 10.09.2019).
13. Інвестиційне право : підручник. Ю. М. Жорнокуй, О. М. Шуміло, О. П. Суц та ін.; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя. Харків : Право, 2015. 512 с.

References

1. Zhornokui, Yu. M. (2005.). Problemy diialnosti kompanii z upravlinnia aktyvamy instytutiv spilnoho investuvannia [Problems of activity of the company on asset management of joint investment institutions]. Pravo i bezpeka. № 6. S. 128–131 [in Ukrainian].
2. Vinnyk, O. M. (2001). Investytsiine pravo [Investment law]: navch. posib. Kyiv : Atika. 264 s. [in Ukrainian].
3. Sushch, O. P. (2012). Osoblyvosti diialnosti kompanii z upravlinnia aktyvamy instytutiv spilnoho investuvannia [Features of activity of the company on asset management of joint investment institutions]. Forum prava. № 4. S. 892–898. URL: <http://aFchive.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2012-4/12copici.pdf> (data zvernennia: 09.09.2019). [in Ukrainian].
4. Tisunova, V. M., Bondarchuk, A. V. (2009). Hospodarske pravo [Commercial law]: navchalnyi posibnyk / MVS Ukrainy, Luhan. derzh. un-t vnutr. sprav im. E. O. Dydorenka. Luhansk : RVV LDUVS im. E. O. Dydorenka. 584 s. [in Ukrainian].
5. Tetarchuk, I. V., Diakiv, T. Ye. (2017). Birzhove pravo Ukrainy [Exchange Law of Ukraine]: navchalnyi posibnyk dlia pidhotovky do ispytiv. Kyiv : «Tsentр uchbovoi literatury». 244 s. [in Ukrainian].
6. Tetarchuk, I. V., Diakiv, T. Ye. (2017). Hospodarske pravo Ukrainy [Business Law of Ukraine]: navchalnyi posibnyk dlia pidhotovky do ispytiv. Kyiv : «Tsentр uchbovoi literatury». 208 s. [in Ukrainian].
7. Smolyn, H. V. (2013). Hospodarske pravo Ukrainy. Zahalna chastyna [Business Law of Ukraine. The common part]: navchalnyi posibnyk. 3-ye vyd., pererobl. ta dop. Lviv : Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. 552 s. [in Ukrainian].
8. Hospodarske pravo Ukrainy [Business Law of Ukraine]: pidruchnyk : u 2 ch. O. B. Andrieieva ta in. Kharkiv : Khark. nats. un-t vnutr. sprav, 2014. 310 s. [in Ukrainian].
9. Vinnyk, O. M. (2004). Hospodarske pravo [Commercial law]: Kurs lektsii. Kyiv : Atika. 624 s. [in Ukrainian].
10. Vasyliiev, O. V. (2019). Osoblyvosti diialnosti korporatyvnoho investytsiinoho fondu ta publichnoho aktsioneroho tovarystva: porivniannia i analiz [Features of Corporate Investment Fund and Public Joint Stock Company: Comparison and Analysis]. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/16514/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F%20%D0%9A%D0%98%D0%A4.pdf>. [in Ukrainian].
11. Kadala, V. V. (2019). Otdelnyie voprosyi prekrascheniya deyatelnosti institutov sovместного investirovaniya [Separate Issues of Discontinuation of Joint Venture Institutions]. S. 98–100: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, prysviachenoi 50-richchiu fakultetu ekonomiky ta menedzhmentu DonNTU. T. 2. Problemy rozvytku finansiv ta finansovoi nauky (13–14 travnia 2019 r., m. Pokrovsk). Uklad. V. M. Antonenko. Pokrovsk : DonNTU. 305 s. [in Ukrainian, in Russian].
12. Postanova Vyshchoho hospodarskoho sudu Ukrainy u spravi № 910/3046/16 vid 10 kvitnia 2017 roku. Reiestr sudovykh rishen [Resolution of the Supreme Economic Court of Ukraine in Case No. 910/3046/16 of April 10, 2017. Register of court decisions]. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/65939871> (data zvernennia: 10.09.2019). [in Ukrainian].
13. Investytsiine pravo [Investment law]: pidruchnyk. Yu. M. Zhornokui, O. M. Shumilo, O. P. Sushch ta in.; za zah. red. Yu. M. Zhornokui. Xarkiv : Pravo, 2015. 512 s. [in Ukrainian].

Кадала Виталий Витальевич,

кандидат юридических наук

(Донецкий юридический институт МВД Украины, г. Кривой Рог)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6868-9487>

Волбуева Елена Алексеевна,

кандидат юридических наук, доцент

(Донецкий юридический институт МВД Украины, г. Кривой Рог)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8601-4344>

ОТНОСИТЕЛЬНО ПОРЯДКА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ИНСТИТУТОВ СОВМЕСТНОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ

Статья посвящена исследованию порядка прекращения деятельности институтов совместного инвестирования (далее — ИСИ). Установлено, что прекращение деятельности ИСИ имеет определённые отличия от общего порядка, установленного для субъектов хозяйствования. Такие особенности обусловлены тем, что, во-первых, ИСИ не является субъектом хозяйствования, а во-вторых, прекращение его деятельности может произойти и в случае прекращения деятельности КУА, которая осуществляет управление указанным институтом, на определённых основаниях. Учитывая это, основания прекращения деятельности ИСИ можно разделить на следующие две группы: 1) те, которые вытекают из деятельности самого ИСИ; 2) те, которые не зависят от его деятельности.

Ключевые слова: деятельность; прекращение; институт совместного инвестирования; компания по управлению активами; лицензиат.

Kadala Vitaly Vitaliiovych,

PhD in Law

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6868-9487>

Volobuieva Olena Oleksiivna,

PhD in Law, Associate Professor

(Donetsk Law Institute, MIA of Ukraine, Kryvyi Rih)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8601-4344>

TO THE ORDER OF THE TERMINATION OF THE ACTIVITIES OF THE COLLECTIVE INVESTMENT INSTITUTIONS

The article is devoted to the study of the issue of how to terminate the activity of collective investment institutions. It has been established that the termination of CII activity has certain differences from the general procedure established for economic entities. Such features are due to the fact that, firstly, the CII is not a business entity, and secondly the termination of its activities may take place in the event of the termination of the AMC, which manages the said institution, for one reason or another. In view of this, the grounds for termination of the CII can be divided into the following two groups: those arising from the activities of the CII itself and those that are independent of its activities. The resolution of issues related to the cessation of CII activities is carried out through special legislation, which, in its turn, requires some adjustments. There is a need to expand the ability to convert CII certificates beyond one AMC. In connection with this, there is a need to introduce amendments to Article 1, part 1, paragraph 11 of the Law of Ukraine "On CII" and to read as follows: the conversion of securities of the Collective Investment Institute — the withdrawal from the circulation of securities of one collective investment and exchange institution such securities at the initiative of their owner on securities of another joint investment institution; Part 1 of Art. 60 of the Law of Ukraine "On CII" in the following wording: "Securities of one collective investment institution, at the request of their owner, may be converted into securities of another joint investment institution". The termination of the CII due to any circumstances that arise on the part of the licensee does not occur in all cases: the reorganization of the licensee does not entail the mandatory termination of the CII; the suspension of the license of the licensee does not stop the activity of servicing the CII the assets of which he manages. In all other cases, the termination of the licensee's activity in all circumstances entails the cessation of the activity of the CII.

Key words: activity; termination; collective investment institute; asset management company; licensee.

Надійшла до редколегії: 15.09.2019